

ZÁŘÍ 2001

SPOLEČNOST PŘÁTEL USA
SOCIETY OF FRIENDS OF THE USA
ČÍSLO 3
ROČNÍK 12

BULLETIN

NÁZORY - INFORMACE - DISKUSE - HISTORIE - DOPISY

**11. září 2001 byla Amerika zraněna, nikoliv zničena.
Jak dokládá historie, Američané to nikdy nikomu
nedovolí.**

Jsme s tebou Ameriko!

Moře bylo klidné a nebe nad Pearl Harborem jasné. Na obzoru se objevilo jako velká červená koule slunce, symbol japonského císařství. Když japonská letadla zahájila útok nad západním pobřežím a ústředním havajským údolím Oahu, Havaj vospávala klidné nedělní ráno.

V 7 hodin 53 minut velitel letky kapitán Fučida válečným pokřikem - Tora!

**PEARL
HARBOR**

Tora! Tora! (Tygr! Tygr! Tygr!) ohlásil, že se podařilo tichomořskou flotilu převkvapit.

Bylo 7 hodin 55 minut když na polním letišti námořní pěchoty v Moorins Mast Field, čtyři míle západně od Pearl Harboru kapitán Ashwel při spatření dvou formací japonských torpedových letounů vyhlásil poplach. Pro neutrální Spojené státy začala druhá světová válka.

Bylo to 7. prosince 1941 před 60 lety. V 7 hodin 55 minut.

Dvě hodiny útočila japonská letadla na nepřipravenou tichomořskou flotilu. V přístavu z 8 bitevních lodí byly 3 potopeny a zbytek těžce poškozen. Celková bilance byla: devatenáct potopených nebo zneškodněných lodí, 150 zničených letadel na letištích, 2400 mrtvých vojáků a civilistů, z toho polovina z mladé posádky "USS Arizona". Jakkoliv byl tento zákeřný útok Japonci hodnocen jako drtivá porážka, stoprocentní úspěch to nebyl. Útočník zapomněl na pobřežní zařízení a netknuté naftové nádrže, které pomohly nepoškozeným lodím vyplout. Za druhé všechny letadlové lodě byly již několik dní mimo perlový záliv a právě tyto lodě měly rozhodující vliv na osud další námořní války v Tichomoří.

8. prosince napadli Japonci Filipíny, Guam, Midway a britské jednotky v Hong Kongu a na Malajském poloostrově. Americká neutralita byla umlčena a Američané se při-

pravovali k boji. Jeden obyvatel Michiganu výstižně popsal reakci Američanů: "Nejdříve to bylo rozhořčení, které se proměnilo v hněv a když jsme šli příští den do práce, bylo to odhodlání. Tohle si k nám nesmějí dovolit."

8. prosince, den po útoku, řekl prezident Roosevelt ve svém projevu v Kongresu, že 7. prosinec zůstane navždy dnem hanby a požádal Kongres o vyhlášení války. Kongres návrh schválil s výjimkou hlasu Jeanete Rankinové. 11. prosince vyhlásili USA válku Němcům a Italům.

Dnes, po rozpadu SSSR, je Amerika poslední supervelmocí a pomýšlí na snížení výdajů na zbrojení. Ale i dnes nezapomíná na hlas svého prezidenta: "Snížení výdajů na zbrojení neznamená, že ponecháme tuto zemi na pospas. Na světě je příliš mnoho států, které by nás mohly napadnout."

Každý rok 7. prosince se celá Amerika od prezidenta po posledního civila na chvíli zastaví a modlitbou připomene strašlivou realitu onoho prosincového rána roku 1941.

J. Bláha

Z OBSAHU:

- Tečka za koncerty amerických souborů
- Zavzpomínání po 52 letech
- Společnost přátel USA na Vltavě
- Bitva o ostrov č. 10
- Z akcí vzdělávacího střediska SP USA
- KEY WEST
- Nové filmy USA v našich kinech
- Nové čtení o USA
- Nejproduktivnější státy USA
- Informace vzdělávacího střediska

Tečka za koncerty amerických souborů

V minulém čísle Bulletinu jsme Vás pozvali na koncerty amerických amatérských souborů, které v České republice organizuje CK TERIS 2002 a z americké strany Perform America a Performing Arts 2002. Mnozí z Vás jste naše pozvání přijali a určitě jste nelitovali, protože všechny koncerty měly vynikající úroveň, v některých případech šlo až o špičkové výkony na profesionální úrovni.

Virginia Symphony Chorus a orchestr Czech virtuosi z Brna, dirigent Robert Shoup (8. 7. Rudolfinum) - skvělé provedení Mše D-dur Antonína Dvořáka s vynikajícími sólisty (zejména tenorista Kevin Gruden a sopránistka Billye Brown Youmans), navíc Chichesterské žalmy Leonarda Bernsteina a Žalm 149 Antonína Dvořáka.

Midwest Young Artists Orchestra - studentský symfonický orchestr z Chicaga, umělecký vedoucí a dirigent Dr. Allan Dennis (20. 7. Rudolfinum - také Mikulov, Brno, Plzeň, Nelahozeves). Program - Johannes Brahms: Symfonie č. 2 a Akademická festivalová předehra, Leonard Bernstein: Divertimento. Studentský orchestr s velice dobrými sólovými výkony, ale také místy ještě se slabší souhrou.

Collegiate Choral - velký smíšený pěvecký sbor z New Yorku a členové Symfonického orchestru Českého rozhlasu s dirigentem Robertem Bassem (27. 7. Zlonice, kostel - 28. 7. Praha, Smetanova síň Obecního domu). Skvělý, 80-členný sbor se slavnou historií (založen r. 1941 Robertem Shawem, vůdčí postavou americké sborové scény). Na koncertě v Praze provedli pozoruhodný Koncert pro klavír, sbor a orchestr Ludwiga van Beethovena (klavír Kenneth Bowen) a Requiem Wolfganga Amadea Mozarta. Obě skladby představily sbor vysoké umělecké erudice, jeden z nejlepších, jaký jsme v Praze poslední dobou slyšeli. Pod vedením Roberta Basse se sbor v posledních letech věnuje koncertnímu uvádění operních děl, ve kterých je významná sborová složka.

Indiana Purdue University Festival Chorus - smíšený pěvecký sbor z Fort Wayne (stát Indiana) a členové Symfonického orchestru Českého rozhlasu, dirigent Dr. William Skoog (slyšel jsem dva jejich koncerty - 30. 7. Zlonice, kostel Nanebevzetí Panny Marie a 5. 8. Praha, Dvořákova síň Rudolfinum - také vystupovali v Nelahozevsi). Vynikající pěvecký sbor, tentokrát se zaměřil výhradně na vokální skladby amerických autorů. Leonard Bernstein: Všemohoucí Otče (v Praze přidal orchestr populární předehru Candide). Aaron Copland: 2 části z opery The Tenderland a pak zejména 2 české premiéry - Samuel Barber: Kierkegaardovy modlitby a Dave Brubeck: To Hope! (Nadějí!). Zejména tato poslední skladba byla vynikající a znamená mimořádnou možnost rozšíření současných vokálních skladeb a příležitost i pro jiné sbory.

Central Florida Wind Ensemble - symfonický dechový orchestr a jeho umělecký vedoucí Rick Greenwood působí v Orlando. Jejich vystoupení v Praze bylo dojednáno později, proto nebylo v původní nabídce. Mělo se konat v Císařském sále Trojského zámku, ale není tam vhodná akustika, proto bylo přeneseno 17. 8. na Žofín a 18. 8. na nádvoří zámku v Nelahozevsi. Na koncertě v Praze byla uvedena díla českých autorů Antonína Dvořáka (Serenáda - pro 2 hoboje, 2 klarinety, 3 lesní rohy, 3 fagoty, kontrabas a violoncello), Karla Husy (Smetanovy fanfáry) a Václava Nelhýbla, žijícího v Americe podobně jako Husa (Symfonická věta pro velký orchestr dechových nástrojů), jako přídavek pak Pilky z Lašských tanců Leoše Janáčka. Druhá polovina koncertu byla věnována americkým autorům - Donald Grantham: Jižní Harmonie, Frank Tichelli:

Modré odstíny (jazzová inspirace) a zejména 5 částí ze suity Candide Leonarda Bernsteina v úpravě pro dechový orchestr. Koncert byl úspěšný, i když někteří mladí hráči (odhadem 13- až 15-letí) ještě plně své party nezvládli. Snaha však byla u všech a dirigent Rick Greenwood dokázal svoje vynikající pedagogické schopnosti.

Tak skončila letní koncertní sezóna 2001 a budeme se těšit, jaké překvapení nám připraví manažer pan Elliot Ritter z New Yorku, který byl osobně na několika koncertech přítomen, pro rok 2002.

Ing. Josef Klička

Brno pro Bulletin

Vážená redakční rado!

Do 2. čísla Bulletinu jsem zaslal do termínu uzávěrky dva příspěvky, z nichž jste uveřejnili jeden a ten druhý, na kterém mně velmi záleželo, aby byl do konce června a tudíž do termínu pořádání celostátních oslav "Dne nezávislosti USA" v Brně, ten jste neuveřejnili. Dopomohlo to také částečně k tomu, že se tradičních oslav nezúčastnil z celé republiky nikdo kromě brněnských členů a zástupců ostravské pobočky. Přípravě těchto oslav věnujeme vždy patřičnou pozornost a úsilí!

Vyslovuji hluboké rozhořčení nad tímto vaším počinem, kterým odradíte přispěvatele od zaslání jakýchkoliv dalších článků či oznámení. Nebo máte příspěvků nadbytek? Proč vám nezáleží na zveřejňování činnosti poboček, kterých je ostatně bohužel stále méně a o jejich činnosti ani nemluvíte.

Úprava Bulletinu je nyní mnohem lepší. Líbily se mi články J. Bláhy a Ing. J. Kličky. Zpráva z kongresu byla výstižná a také komentář pod značkou "PUR". Gratuluji. K tomu chci dodat, že činnost prezidia pokračuje ve starých kolejích.

Neobdržel jsem ještě zápis z poslední schůze prezidia před kongresem, ani slíbené vyúčtování činnosti nejen za celé čtyřleté období, ale ani za poslední rok. Co se děje s upravenými stanovami je také ve hvězdách.

Na anketu ohledně zájezdu do USA odpovídám: Obě alternativy jsou pro mne přijatelné, přizpůsobím se požadavku většiny. Jsem ale zvědav, zda se zájezd uskuteční, což bych si velmi přál.

S pozdravem

Viktor Souček, Brno II

Omluva pro Brno

Dovoluji si podat vysvětlení ke shora uvedenému příspěvku p. Součka a sice k bodu: "Oslavy Dne nezávislosti". Kritiku přebírám na svoji osobu a vyjímám z ní ostatní členy redakční rady vzhledem k tomu, že jednání s tiskárnou provádím já. Pokud se problém týká nezveřejnění informace, je chyba plně na mé straně a telefonicky jsem se ihned panu Součkovi omluvil. Ovšem je zde malý problém, a sice že i v případě otisknutí informace o oslavách Dne nezávislosti 29. VI. by informace nesplnila svůj účel. Jak je známo, "Bulletin" vychází jako čtvrtletník poslední týden před koncem čtvrtletí. Byl tedy z tiskárny vyzvednut 26. VI. odpoledne. Kompletaci a expedici prováděli členové redakční rady jako obvykle po svém zaměstnání 27. VI. v odpoledních hodinách. Pan Souček měl na vlastní žádost po telefonické dohodě se mnou připraveno 30 výtisků k osobnímu vyzvednutí na 28. VI. v Rytířské ulici č. 10. Vzhledem k tomu, že oslavy probíhaly 29. VI., pochybuji, že by informace v Bulletinu ovlivnila počet přítomných na této akci. Z toho vyplývá poučení pro ostatní, že akce konané na konci čtvrtletí je nutno zaslat do čísla předchozího.

Pokud se týká příspěvků, jsou vždy vítány, vždy jsou zveřejněny a nezáleží, z které pobočky jsou. Doufám, že tato nepříjemnost neodradí pisatele a naopak dá impuls k pestrosti názorů v Bulletinu. Ještě jednou se panu Součkovi omlouvám a těším se na jeho brněnskou poštu. Jde nám všem o stejnou věc.

J. Bláha

Zavzpomínání po 52 letech na Americkou informační službu a na Americký ústav v Praze

Již před více jak půlstoletím jsem byl členem výše uvedených institucí. Měl jsem téměř 18 let svého mladého věku. Americká informační služba a Americký ústav (The American Institute) byly nevládními organizacemi s bohatým kulturním posláním a pestrými vzdělávacími programy. Jejich sídlo bylo mj. na Národní třídě v Praze.

My, členové těchto institucí, kteří jsme dnes též členy naší současné Společnosti přátel USA (The Society of Friends of the USA), např. Bláha, Kurell a já - Hrbek, si rádi vzpomeneme na Americkou informační službu a Americký ústav, vynikající organizace, šířící americký způsob života, které byly, bohužel, právě na počátku 50. let zrušeny, a kartotéky členů se dostaly do rukou Státní bezpečnosti, a to se všemi negativními důsledky pro členy, kteří byli označeni jako nepřátelé lidově demokratického zřízení. Ve jmenovaných amerických organizacích jsme navštěvovali výuku anglického jazyka a řadu kulturních programů, zejména americké filmy a hudební večery, dále zeměpisné přednášky o Americe a sledovali kulturní život Spojených států.

Co se týče současnosti, tak pokračovatelka Americké informační služby a Amerického ústavu, naše Společnost přátel USA plně navazuje na jejich tradici. Avšak co se týká budoucnosti, společenské a kulturní návaznosti v pěstování českoamerického životního stylu, bylo by vhodné již nyní na přelomu století a vstupu do nového tisíciletí rozpracovat další možnou spolupráci s Americkým centrem, Hlasem Ameriky a z hlediska studia a zajišťování bezpečnosti i se stálou Atlantickou konferencí NATO v České republice, s odbočkou FBI v ČR, s Evropskou unií - jejím informačním centrem v Praze (oslavila 9. května 50 let svého vzniku a trvání), a dalšími prozápadními zeměmi světa.

Naše Společnost přátel USA nám k tomu dává plné možnosti a skvělé příležitosti.

Doc. RNDr. Jiří Hrbek, CSc.

Vážení přátelé dovolují si Vás jménem Klubu přátel Hlasu Ameriky pozvat na další schůzky našího klubu, které se již tradičně konají ve 4. patře Hotelu Legie (roh ulice Sokolské a Ječné) na stanici metra I.P. Pavlova, trasa C - **vždy od 17.00 hodin**. Vždy je zván zajímavý host z oblasti kultury, politiky, a publicistiky. Schůzky se může zúčastňovat i každý ze členů Společnosti přátel USA. Termíny následujících schůzek do konce roku 2001 jsou:

10. října 2001 (středa) na tento den chceme pozvat ředitele Čro 6/ Radia Svobodná Evropa a další hosty;

28. listopadu 2001 (středa) na tento den máme naplánováno rozloučení s rokem 2001, tedy jakýsi společenský večer a chceme pozvat některou osobnost z oblasti práva včetně besedy a odpovědí na písemné dotazy členů

Změna programu je vyhrazena. Podrobné aktuální informace se můžete dovědět ve vysílání Hlasu Ameriky v české řeči od pondělí do pátku od 19.15 do 19.30 na vlnách Českého rozhlasu 6/Rádía Svobodná Evropa na středních vlnách na frekvencích 1233 Khz, 1287 Khz a 1072 Khz.

Pro Vaši informaci, Klub přátel Hlasu Ameriky vznikl v dubnu roku 1998 a nyní jeho vedení velmi úzce spolupracuje ke vzájemné spokojenosti se Společností přátel USA. Informace též najdete na internetových stránkách www.hlas.ameriky.cz.

Všechny Vás srdečně zve k hojně účasti Prezident Klubu přátel Hlasu Ameriky JUDr. Václav Kulhavý.

Vzhledem k tomu, že nastoupil nový americký ambassador, zaslala SP USA pozdravný dopis jeho excelenci velvyslanci panu Craigu Robertsu Stapletonovi.

Vyjadřuje naše přání o další a užší spolupráci s velvyslanectvím Spojených států amerických v budoucnosti.

Společnost přátel USA na Vltavě

Všichni členové SP USA se již dlouho předem těší na společenské setkání, spojené s projíždkou vyhlídkovou lodí v Praze po Vltavě. Toto setkání se již stalo obnovenou tradicí. Nejinak tomu bylo i letos 16. června, kdy na kotvišti společnosti Gladius mezi Čechovým a Švermovým mostem mířily davy členů SP USA s dětmi i dalšími členy rodin, hosté a příznivci Společnosti. Mezi hosty letos významnou část tvořili členové Klubu přátel Hlasu Ameriky a společnosti AARO, Američané působící v České republice. Celkem se plavby zúčastnily 102 osoby, aktivních členů SP USA v tomto počtu bylo 63. Mezi účastníky už také tradičně velký počet tvoří členové SP USA z různých poboček z celé České republiky. Největší výprava v počtu 15 členů přijela z Brna (v tomto směru Brno vždycky vede!), z Ostravy 4, z Litvínova a Rokycan po dvou. Letos jsme postrádali členy z Krnova, Českých Budějovic, Litomyšle a dalších činných poboček.

Odjezd vyhlídkové lodi ORCA zpozdil téměř o 20 min. Petr Krupička, který si spletl kotviště Na Františku. Měl velké štěstí, protože na opozdilce se obvykle nečeká. Mezitím však také přestalo pršet, takže celá plavba proběhla za nádherného slunečního počasí, což už také patří k tradičnímu rituálu těchto plaveb. Hudební produkci během plavby obstaral populární pražský saxofonista Vladimír Pinta. Cestou se hojně fotografovalo, nechybělo bohaté občerstvení, ale nejcennější ze všeho byly diskuze a konzultace mezi členy i nečleny. Všichni členové Společnosti byli také potěšeni přítomností nově zvoleného prezidenta SP USA Dr. Stanislava Kalkuse.

Letos jsme také poprvé nechali na základě přání mimo-pražských účastníků prodloužit plavbu na 4 hodiny, což se podle ohlasů osvědčilo. A celá akce je tak úspěšná, že už dnes všechny zájemce zveme na reprízu

v sobotu 15. června 2002!!!

Ing. Josef Klíčka

Bitva o ostrov č. 10

Dne 8. 9. 2001 uskutečnil klub CACWA zdařilou rekonstrukci historické bitvy z Americké občanské války "Bitvy o Ostrov č. 10" v Praze - Braníku. Akce byla výborně připravena a velmi dobře provedena. Blahopřejeme k úspěchu a pro informaci Členů SP USA uvádíme prezentaci klubu CACWA.

Zkratka užívaná naším klubem vojenské historie (CACWA) je odvozena od anglického názvu naší organizace Czech American Civil War Association - tj. Česká asociace americké občanské války. Jak již sám název napovídá, tento nepolitický klub (fakticky existující již plných 10let - nejprve však jako Czechoslovak) volně sdružuje zájemce o tzv. "Válku Severu proti Jihu".

Tak je u nás populárně nazýván vojenskopolitický konflikt probíhající na území Spojených států v letech 1861 - 1865. Ač tato válka probíhající "za velkou louží" nám může připadat vzdálená a to jak v prostoru, tak v čase, není tomu tak docela. Americká občanská válka (či Válka mezi státy, jak říkají dodnes Jižané) stále přitahuje zájem odborné i široké veřejnosti - i zde v srdci Evropy nalezne dost zájemců o tuto barvitou kapitolu světových dějin. Z přemnoha hledisek se nepochybně jedná o první ozbrojený konflikt nastupující "moderní éry" s plným využitím všech tehdy nových technologií. Přes vsudypřítomné hrůzy, jež každá a zvláště pak ona poznenáhlu nastupující totální válka přináší, nepochybně má tento "bratrovražedný" (mnohdy míněno zcela doslovně) boj mezi Američany (významné procento tvořili evropští přistěhovalci), probíhající od Atlantického pobřeží po pláně Nového Mexika (nepočítáme-li operace námořní a diplomatické aktivity, jež učinily tuto válku celosvětovou), své nepopíratelné kouzlo s výrazně romantizujícími prvky.

Vynález fotografie, rychlý rozvoj tisku a výrazný nárůst gramotnosti přímých účastníků učinil z této války jednu z nejlépe zdokumentovaných událostí 19. století, a to jak díky množství autentických zpráv sepsaných přímo v jejím průběhu, tak vzpomínkovou formou publikovanou v bezpočtu pamětí (ty nese-psali jen důstojníci a politici, ale i mnozí prostí vojáci a civilisté). Svě k tomu řekli pochopitelně i naši krajané, jejich počty v Americe té doby se pohybují již v řádu tisíců... Úměrně k tomu a teritoriální dislokaci imigrantů se dají počty Čechů a Moravanů oblečených do modrých uniforem Unie (Severu) odhadovat v řádu mnoha set, minimálně několik desítek krajanů obléklo i šedé uniformy Konfederace (Jihu). Může za to jednak odvodový systém, finanční výhody vojenského života, ale naši krajané byli mnohdy i mezi opravdovými dobrovolníky "z přesvědčení". Jako takoví utvořili na Severu i několik početnějších skupin nazvaných vlastenecky "Česká setnina", ale v praxi posléze odešli do války spíše začlenění v rámci etnicky německých jednotek. Dle historie této války sepsané koncem minulého století v Chicagu, krajanem Josefem Čermákem (Dějiny Občanské války), autentických novinových zpráv (Slowan Amerikánský, Slávia, Pozor, kalendář Amerikán, aj.) a získaných dokumentů, lze soudit, že nejpočetněji byli patrně zastoupeni v 26 wisconsinském pěším pluku (přes 50), 22. iowském pěším pluku (min.

22), či na druhé straně ve Waulově Texaské Legii (min. 16).

Tak jako Napoleonci a další historické kluby, i zájemci o válku Severu proti Jihu se sdružují nejenom proto, aby si mohli o společném tématu poklábosit, vyměňovat poznatky a materiály (CACWA jako jeden z mála takových klubů navíc vydává i vlastní tematicky zaměřené tiskoviny), ale mnozí oblékají i repliky historických uniforem. V nich pak rovněž s replikami historické výzbroje a výstroje (výjimečně i originály) rekonstruují dobový život, včetně dobových scén. K tomu musí být pochopitelně i dobově vycvičení - v našich podmínkách organizujeme výcvik do úrovně kompanie, spočívající především v individuálním ovládnutí základní povelové techniky, včetně bezpečné manipulace se zbraněmi, a to vše podle autentického manuálu používaného v drobných obměnách na obou stranách. Povelové jsou aplikovány v angličtině, neboť to odpovídá běžné praxi v zahraničí a umožňuje nám tak bezproblémové zapojení do vyšších útvarů v případě mezinárodních akcí. Tato polní činnost pak mnohým umožňuje aplikovat teoretické poznatky v praxi - za tímto účelem uspořádává CACWA jednou ročně mezinárodní akci i na našem území.

Před deseti lety proběhly první velké seznamovací a sociální manévry, které se tehdy ještě výrazně nelišily od tramského hraní "na Indiány a kovboje". Než se sešel rok s rokem, nahradily již u většiny nadšenců přešité montérky a nádražácké stejnokroje uniformy zhotovené z dobových materiálů dle autentických střihů, a hole (max. šavle a makety pušek) vesměs vystřídaly skutečné perkusní zbraně. Tehdejší akce nazvaná "Island No. 10" (podle skutečné události z jara 1882 za bojů o kontrolu toku řeky Mississippi), probíhající v Davii a na tamním ostrově Kilián, byla naší prvou mezinárodní akcí. Přestože mezinárodní účast byla spíše symbolická, zařadila se tak CACWA do evropského povědomí. Po naší následné prezentaci na několika zahraničních akcích se i akce pořádané v Čechách pevně začlenily do celoevropské termínové listiny. Stabilním dějištěm našich akcí se na mnoho let stal prostor tankové střelnice v Dolním Žandově, kde se rok co rok v září scházelo vždy hodně přes stovku nadšenců především z Čech, Slovenska, Německa, Rakouska, ale i z V. Británie, Francie, Belgie, Nizozemí, USA či z Ukrajiny.

Upozornění!

Vzhledem k mimořádnému zatížení tiskárny vyjde prosincové číslo Bulletinu po Novém roce. Děkujeme za pochopení. Redakce.

**Vzdělávací středisko zve všechny členy SP USA na své kurzy angličtiny, pro které má slevu 10 %.
Vzdělávací středisko pořádá cyklus seminářů o filmu, o angličtině, a promítá každé pondělí filmy v originální anglické verzi. Další informace najdete na www.spusa.cz.**

“KEY WEST”

Pokud vás vaše turistické cíle zavedou na Floridu a do blízkosti Miami, nedovolte, aby vám byla odepřena cesta na “Key West”. Tento nejjižnější bod Spojených států je poslední ve šňůře stovek ostrovů a ostrůvků začleněných v pěti oblastech či zónách: Key Largo, Islamorada, Marathon, Lower Keys a Key West. Cesta na tuto nevšední podívanou je poměrně snadná. Z letiště Miami autem po silnici “State Highway 836”, na třetí křižovatce doprava na U. S. Highway 1 směr Florida City, odkud asi po 15 M. stanete na výchozím bodě souostroví “Florida Key” v Key Largo. Opět po U. S. Highway 1 South asi 116 M (180 km) do Key West. Pokud vám bude jako nám pršet, nevadí. Nám déšť poskytoval společnost celý den jen s občasným prosvětlením slunce. Procházky v dešti při zastávkách byly samozřejmější a bez obtíží. Vzduch okolo 30° C a během 10 minut jsme byli opět v suchu. Cesta touto nezvyklou scénérií, kde vlevo vidíte Atlantický oceán, vpravo “Florida Bay”, jež je součástí Mexického zálivu, před vámi palmy a ostatní zeleň, ve vodě okolo vás tak zvané keřovníky, rostliny, které vás provází celou cestu, jsou místy 20 cm nad vodou, jinde 3 metry vysoké. Jejich kořeny jsou až 3 metry pod vodou, což jim dovoluje vegetovat do hloubky 3 metrů. Rostou samostatně, ale i ve velkých skupinách. Rozhodně jsou zvláštností krajiny a samozřejmě útočištěm místního ptactva.

Projíždíte samotami, vesnicemi, městečky na jednotlivých ostrovech a pokud mají název, nechybí v něm nezbytné “Key” - Windley Key, Fiesta Key, Long Key, Teatable Key atd.

V každém obchodě, do kterého vejdete, jsou vám k dispozici stojany se širokým sortimentem map a informačních prospektů, vše zdarma. Městečka mají svá visitor centra, kde je vám mimo tiskovin poskytnuta ústní informace. Při této 180 km dlouhé cestě přejedete 42 mostů různých dlouhých, z nichž nejděší je “Seven Mile Bridge”, což obsahuje našich 12 km. Začíná na 40 M od Key West a končí na 47 M V - Knight Key. Zde s ním vede souběžně starý jednokolejový most z roku 1912, který byl roku 1935 zničen hurikánem. Pokud jste rybářem, můžete z těchto mostů, nových či starých, lovit ryby bez povolení. Barevnou kulisu vaší cesty zelení a moře doplňují stovky půjčoven jachet, lodí a člunů, které svítí červení a bílobou. Míjíte soukromá letiště, kde si lze půjčit malá “kapesní” letadla. Jednopatrové a dvoupatrové, většinou dřevěné hotýlky vás lákají v této modrozelené idyle k přespaní, ale bohužel máme jen jeden den výletu a pokračujeme dál ke Key West. V Miami nás recepční upozornil, že tato oblast bývá napadena moskyty. Úřady našly řešení v Dakotách, které létají nad komunikacemi, vesnicemi a městečky a tyto oblasti sprejují. On sám to zažil měsíc před námi a jako řidič to velmi ocenil. Jinak rychlost po celé “Florida Key” je dána známou “Speed limit” 45 mil (72,5 km) ve dne a 35 M v noci. Mohu doporučit dodržování této značky již vzhledem k Američanům, kteří rychlost určenou respektují a pokud jedete pomaleji, nemilosrdně vás předjedou. Nám se tato nepříjemnost stala asi třikrát, z toho dvakrát v New Yorku. Před vjezdem do každého velkoměsta v USA jsme naše dva vozy drželi na dohled, abychom společně odbočovali a stannuli v cíli. Ovšem to znamená nezpomalit a nezmatkovat. Bohužel minuta zpomalení a 20 Američanů před námi a náš Ford mimo dohled. Zbývalo instinktivně odbočit a 2,5 hod. se domlouvat mobilem než jsme se opět setkali. Vše ve 23.30 hodin. To jen na okraj dodržování rychlosti. Ale zpět na Key Florida. Ukazatel nám dává vědět, že Key West je 5 mil.

V 11.30 nás malebné město vítá proráživším sluncem a naše pneu nás vezou na nejjižnější bod USA po “South St.”, na jejímž konci je asi 3 metry vysoký a 150 cm široký žluto-černočervený milník ve tvaru termosky, před jehož nápisem “Southernmost Point Continental U.S.A.” se každý turista nechá zvětšit. Menší text upozorňuje: Kuba 90 mil. Připomínám, že se nalézáme v tzv. “Old Town Key West”, tedy v historické části města. Naše barevné suvenýry máme hotové a pokračujeme

po White Head St. k domu Ernesta Hemingwaye, kde od doby jeho smrti přebývá 60 kočících mazlíčků. Tolik informace, dle nás jich v otevřených dveřích domu bylo mnohem více. Opět foto a jedeme stále stejnou ulicí na prohlídku “Truman’s Little White House”. Tento malý Bílý dům postavil prezident Truman. Je dřevěný, bíle natřený a přizpůsobený americké jižanské architektuře. Zároveň slouží jako muzeum (1958). Ve 12.00 hod. nacházíme parkování, prohlédneme město, jeho přístav, stylové krámký, hospody a v poslední a nejslavnější končíme na sklenicích piva. Tento posvátný výčep “Sloppy Joe’s Bar” leží na Duval St. a v něm každý den přebýval kdysi E. Hemingway. Zde si rozhodně nemohou stěžovat na nezám a doporučuji jej navštívit. My se usadili asi pod 150 cm vysokým pódium, kde na staré památné pianino vyhrává pán v buřince jazz. Jeho fotografie jsou po městě a je uváděn jako host. Hrál bravurně i se zpěvem. Hrát zde je prý pocta a tak se pianisté střídají a poslouchat jejich muziku v tomto prostředí je požitek. Za pianistou stojí púllitr, kam kdo chce může dát tolik, kolik má. Můžete se dívat, poslouchat, jíst, pít nebo si neobjednat vůbec nic, ale jedno nesmíte určitě: kouřit. Porce masa za 3 dolary jsou asi 4 x větší než naše a přemýšlíte, zda hovězí není ze zvířat dovezených z Anglie. Pivo mělo také slušnou úroveň a čerstvý vzduch proudil celý den otevřenými dveřmi na obou stranách, kterými se střídali turisté v okukování výzdoby místnosti, která spočívala v tisícovkách automobilových SPZ a desítkách tisíc vizitek velmi známých osob, kteří toto místo navštívili. Zbývala nám asi hodina času do odjezdu a tak jsme šli dokončit prohlídku města. Neušli jsme ani sto metrů a spustil se opravdový liják tak, jak je zde prý zvykem. Před námi jako spása “McDonald” přijal nás s otevřenou náručí a připomněl, že cesta do Miami bude dlouhá a žaludek se také ohlásil. Domlouvali jsme se česky o nabídce a anglicky pak pronesli svá přání, když se pravou pražskou češtinou v triu ozvalo z přípravní: A co takhle si to poručit česky dámy a pánové, tady je Praha... Mohu říci, že za těch 30 000 km najetých po státech Unie jsme se všude setkali s českými studenty a hlavně se studentkami. Všichni pracovali u “McDonalda” nebo “KFC” jako personál obsluhy. Ale zde jsme je opravdu nečekali. Dva kluci a dvě dívky, všichni z Prahy. Další dvě dívky přišlo za minutu od nádobí, první dva manželé zde pracovali jedenáctý měsíc a věřili, že jim vízum bude prodlouženo potřetí. Mimo jiné měli dvouměsíční baby. A svatba se konala v Key West. Druzí dva byli kamarádi a také již měli podruhé prodlouženo: Je zde v Key West asi 60 Čechů, každý týden se hraje fotbal. Většinou zde pilují angličtinu. Věk je v průměru 23 let.

Z 80 % vysoko nebo středoškolači, kteří zde jako jejich pět amerických kolegů bez zábran uklízeli podlahy, stoly a veškeré černé nádoby kuchyně. Bezprostřednost, slušnost, ochota a přemíra optimismu, to bylo to, co nás na první pohled zaujalo. Byli zde spokojeni a neměli vůbec náladu a čas si na něco stěžovat nebo pocíťovat jakýkoliv útlak. Jejich slova, která nám s úsměvem řekli na otázku zda se cítí dobře “všechno se dá zvládnout” mluvila za vše. Prostě byli “OK” jako jejich okolí. Pokud se vrátí domů s tímto přístupem k životu tak mají velký náskok.

Rozloučili jsme se s nimi a nastoupili cestu do Miami. Stále hustě pršelo při 30° C a tma před námi nám nedovolovala Speed limit 45 M, ale slabou šedesátku v kilometrech. Ve 22.00 h začala se prodírat na horizontu světla Miami a jako doplněk šňůry světelné dálnice, která nás ihned pohltila. Samozřejmě zde nepřeslo, ale naše jednoznačné resumé bylo: Nepoznat “Key West” a “Florida Keys” když jsme byli v Miami by byl hřích. Neprojet těch 180 km ostrovů, mostů, zeleně obklopené okolo vás na dohled mořem, nepoznat zvláštní faunu a flóru na této poskládané šňůře perel by byla opravdu škoda. Je to malý svět ticha a klidu a také trochu jinačí Amerika. Prostě je to “Florida Keys”.

Ráno nás čekala cesta do městečka Tittusville, kde bude dva dny naše stanoviště pro cestu na Mys Canaveral a Kennedy Space Center. Mimo jiné Florida je součástí USA od roku 1845 jako 27. stát.

J. Bláha

Nejproduktivnější státy USA v počtu vědeckých publikací

Jan Helbich

Při studiu komunikace vědeckých informací jsem před časem jako vedlejší produkt získal geografické rozložení množství vědeckých článků publikovaných v časopisech a pocházejících z vědeckých pracovišť jednotlivých států, měst a organizací USA. Pro oblast **přírodních, technických a aplikovaných věd** jsem jako zdroj analýzy použil ročníku 1987 vynikající bibliografické pomůcky Science Citation Index, který vydává Ústav vědeckých informací ve Filadelfii, PA. V tomto sdělení uvádím jen nejproduktivnější státy USA:

Pořadí	Stát	Počet obyvatel 1983 (mil.)	Podíl státu na celkové produkci článků z USA (%)	Nejproduktivnější město státu	Podíl města na produkci státu (%)
1	Kalifornie	25	13,4	Los Angeles	19,4
2	New York	18	9,6	New York	46,2
3	Massachusetts	6	6,8	Boston	57,4
4	Maryland	4	6,0	Bethesda	41,7
5	Texas	16	5,2	Houston	36,1
6	Pensylvánie	12	5,0	Filadelfie	48,6
7	Illinois	12	4,6	Chicago	48,4
8	Ohio	11	3,7	Cleveland	28,4
9	Michigan	9	3,0	Ann Arbor	40,5
10	Severní Karolina	6	2,8	Durham	27,8

Z tabulky je zřejmé, že až na dvě výjimky (č. 3 a 4) souvisí rozsah vědecké tvorby nejproduktivnějších států s jejich lidnatostí. Proto jsem přepočítal produkci všech států na velikost jejich populace s tímto zcela odlišným výsledkem míry vědecké produktivity:

1 District of Columbia (Washington)	6 Colorado
2 Maryland	7 Minnesota
3 Massachusetts	8 Connecticut
4 Nové Mexiko	9 New York
5 Delaware	10 Kalifornie

Vysoká přepočtená produktivita Washingtonu, DC je zřejmě způsobena tím, že v jeho vědeckých institucích nepracují pouze jeho obyvatelé, nýbrž i mnoho denně dojíždějících obyvatel z přilehlých oblastí Marylandu a Virginie.

Obdobnou statistickou analýzu pro oblast **společenských věd** jsem provedl z analogického Social Sciences Citation Index:

Pořadí	Stát	Počet obyvatel 1983 (mil.)	Podíl státu na celkové produkci článků z USA (%)	Nejproduktivnější město státu	Podíl města na produkci státu (%)
1	New York	18	11,2	New York	53,8
2	Kalifornie	25	10,8	Los Angeles	22,2
3	Massachusetts	6	6,2	Boston	36,5
4	Illinois	12	5,6	Chicago	46,8
5	Pensylvánie	12	5,2	Filadelfie	39,5
6	Ohio	11	5,0	Columbus	16,7
7	District of Columbia	0,6	4,9	Washington	100,0
8	Texas	16	4,2	Houston	22,8
9	Maryland	4	3,8	Baltimore	34,4
10	Michigan	9	3,1	Ann Arbor	38,5

Závislost na lidnatosti států je u společenských věd méně výrazná a to pravděpodobně proto, že tato pracoviště jsou mnohem méně vázána na koncentraci průmyslu. Přepočtem na populaci jsem získal toto pořadí:

1 District of Columbia	6 Vermont
2 Massachusetts	7 New York
3 Maryland	8 Colorado
4 Rhode Island	9 Illinois
5 Connecticut	10 Havaj

Kalifornie se v tomto ukazateli umístila až na 17. místo.

Vzhledem k tomu, že tato analýza ukazuje situaci v roce 1987, mohlo by být zajímavé zjistit, jak se změnila za posledních 13 let, a to zejména v souvislosti s rychlým vzrůstem populace v některých státech (Kalifornie, Arizona, Texas, Florida aj).

Nové čtení o USA (3)

Z týdeníku *Nové knihy vybral Jan Helbich*

DeVoto, Bernard: *Za širou Missouri*. Z angl. přel. Jarmila Rosíková a Milan Rejl. Praha: Argo 2001. (Za širou Missouri, sv. 1). 477 s. 21 cm. Váz. 398 Kč. Historie amerického Západu a obchodu s kožešinami ve Skalnatých horách.

Harveyová, Bonnie C.: *D. L. Moody - odvážný zvěstovatel*. Z angl. přel. D. Šimonová. Praha: Návrat domů 2001. (Tvůrci dějin, sv. 5). 174 s. 19 cm. Brož. Dopor. cena 185 Kč. Život slavného amerického *kazatele* (1837-1899) z Bostonu, v Chicagu, mezi vojáky občanské války a na britských ostrovech.

Fölsing, Albrecht: *Albert Einstein*. Z něm. přel. Miroslav Svojsje. Praha: Volvox Globator 2001. (Světové osobnosti). 896 s. 21 cm. Váz. Cena neuvedena. Životopis autora *teorie relativity* (1879-1955), který po emigraci z Německa 1933 žil v USA.

Berg, A. Scott: *Lindbergh*. Z angl. přel. Jiří Lexa. Praha: Knižní klub 2001. 431 s. 24 cm. Dopor. cena pro KK 299 Kč. Životopis *legendárního letce* Charlese A. Lindbergha (1902-1974), který 1927 uskutečnil první let jednoho pilota z New Yorku přes Atlantik do Paříže.

Kuttner, Henry: *Čarovný svět Henry Kuttnera*. Z angl. přel. Václav Kajdoš aj. Praha: Albatros 2001. (Karavana, sv. 006). 358 s. 20 cm. Brož. 159 Kč. Sborník chronologicky mapuje tvorbu *klasika americké sci-fi*.

Andrew, Geoff: *Podivnější než ráj*. Z angl. přel. Magda Pěničková. Praha: Volvox Globator 2001. 348 s. 21 cm. Váz. Cena neuvedena. Informace o tvorbě amerických *nezávislých filmů* mimo hlavní proud Hollywoodu.

Škvorecký, Josef: *Velká povídka o Americe a malá o Kanadě*. Výběr textů z emigrace uspořádal Michael Špirit. Praha: Ivo Železný 2001. (Spisy Josefa Škvoreckého, sv. 18). 274 s. 21 cm. Váz. 179 Kč.

Ulč, Ota: *Literatura & politika v USA*. Nové knihy 41(20): 28-29, 16. 5. 2001. Kritický přehled nejnovějších amerických *publikací o prezidentech* Billu Clintonovi a George W. Bushovi.

Unger, G. F.: *Klan z Missouri*. Z něm. přel. František Ryčl. Brno: MoBa 2001. (Western Bestseller). 64 s. Brož. 27 Kč. Boj o ovládnutí toku Missouri.

Unger, G. F.: *V peřejích Yellowstoneu*. Z něm. přel. Marek Pavka. Brno: MoBa 2001. (Western Bestseller). 64 s. Brož. 27 Kč. Dobrodružství *zlato-půl* v Montaně.

Kirby, John: *Dlouhá trať*. Z něm. přel. Marek Pavka. Brno: MoBa 2001. (Colorado Western). Brož. 27 Kč. Dobrodružství při stavbě železnice *Union Pacific*.

Nové filmy USA v našich kinech (3)

Z *Filmového přehledu vybral Jan Helbich*

Malý Nicky - Satan Junior. Pův. název Little Nicky. Rok výr. 2000, prem. 17. 5. 2001. Režie Steven Brill. Hrají Adam Sandler, Patricia Arquetteová, Harvey Keitel aj. Fantastická komedie o Satanově synu, který se vydá na zem (do New Yorku), aby zachránil lidstvo před svými zlými bratry.

Bravo, Girls! Pův. název Bring It On. Rok výr. 2000, prem. 31. 5. 2001. Režie Peyton Reed. Hrají Kirsten Dunstová, Eliza Dushkuová, Jesse Bradford aj. Sportovní komedie z prostředí roztleskávaček (cheerleaders) v San Diegu, CA.

Valentine. Rok výr. 2001, prem. 31. 5. 2001. Režie Jamie Blanks. Hrají David Boreanaz, Denise Richardsonová aj. Horor o vraždách dívek na den sv. Valentýna (14. února).

Mumie se vrací. Pův. název The Mummy Returns. Rok výr. 2001, prem. 7. 6. 2001. Režie Stephen Sommers a Greg Michael. Hrají Brendan Fraser, Rachel Weiszová, aj. Hororová komedie o boji egyptologů s vládyčtívm veleknězem Imhotepem.

Nahoru, dolů. Pův. název Bounce. Rok výr. 2000, prem. 7. 6. 2001. Režie Don Roos. Hrají Ben Affleck, Gwyneth Paltrowová aj. Milostné melodrama vdovy, jejíž manžel zahynul při havárii letadla z Chicaga do Los Angeles a muže, který si s ním vyměnil letenku.

Animální přitažlivost. Pův. název Someone Like You. Rok výr. 2001, prem. 21. 6. 2001. Režie Tony Goldwyn. Hrají Ashley Juddová, Greg Kinnear aj. Romantická komedie o milostných problémech televizní moderátorky v New Yorku.

Dohola? Pův. název Blow Dry. Rok výr. 2000, koprodukcce s Německem a V. Británií. Prem. 21. 6. 2001. Režie Paddy Breathnach. Hrají Alan Rickman, Natasha Richardsonová aj. Smutná komedie z prostředí kadeřnické soutěže v anglickém městečku.

Lovec policajtů. Pův. název Exit Wounds. Rok výr. 2001, prem. 21. 6. 2001. Režie Andrzej Bartkowiak a David Ellis. Hrají Steven Seagal, DMX, Isaiah Washington aj. Boj se zkorumpovanými policisty v Detroitu.

460 podezřelých. Pův. název Drowning Mona. Rok výr. 2000, prem. 28. 6. 2001. Režie Nick Gomez a Maura Naughtonová. Hrají Danny DeVito, Bette Midlerová, Neve Campbellová, Jamie Lee Curtisová aj. Černá komedie o ženě utonulé v autě v řece Hudson u městečka Verplanck, NY, kde skoro všichni obyvatelé jezdí v autech stejné značky.

Jako pavouk. Pův. název Along Came a Spider. Rok výr. 2001, koprodukcce s Německem, prem. 28. 6. 2001. Režie Lee Tamahori. Hrají Morgan Freeman, Monica Potterová aj. Psychopat unese senátorovu dceru z elitní soukromé školy, aby se stal slavným.

Nové filmy USA v našich kinech (3)

Než se setmí. Pův. název Before Night Falls. Rok výr. 2000, prem. 5. 7. 2001. Režie Julian Schnabel. Hrají Javier Bardem, Johnny Depp, Sean Penn aj. Životopisný film o kubánském disidentském literátovi Reinaldo Arenasovi (1943-1990), který spáchal sebevraždu v New Yorku v pokročilém stadiu AIDS.

Pokémon 2: Síla jednotlivce. Pův. název Pokémon 2: The Power of One. Rok výr. 1999-2000, koprodukce s Japonskem, prem. 5. 7. 2001, dabováno česky. Režie Kunihiko Yuyama a Michael Haigney. Pokračování slavného animovaného filmu o kapesních příšerkách a narušené rovnováze přírody.

Evoluce. Rok výr. 2001, prem. 12. 7. 2001. Režie Ivan Reitman. Hrají David Duchovny, Julianne Mooreová aj. Sci-fi komedie o agresivních tvorech vyvíjejících se po dopadu meteoritu do arizonské pouště.

Vymítač ďábla. Pův. název The Exorcist. Rok výr. 1973, obnovená prem. rozšířené a upravené verze 12. 7. 2001. Režie William Friedkin. Hrají Ellen Burstynová, Max von Sydow, Linda Blairová aj. Úspěšný horor o hysterické dívce a mladém faráři.

Začalo to jedné žhavé noci. Pův. název One Night at McCool's. Rok výr. 2001, prem. 12. 7. 2001. Režie Harald Awart. Hrají Liv Tylerová, Matt Dillon, John Goodman, Paul Reiser aj. Černá komedie o listivé svůdnici, která využívá současně tři muže.

Dr. T a jeho ženy. Rok výr. 2000, prem. 19. 7. 2001. Režie Robert Altman. Hrají Richard Gere, Helen Huntová, Farah Fawcettová, Laura Dernová, Shelley Longová aj. Hořká komedie o renomovaném dallaském gynekologovi obklopeném neustále spoustou žen.

Pěkná mrcha. Pův. název Beautiful Joe. Rok výr. 2000, koprodukce s V. Británií, prem. 19. 7. 2001. Režie Stephen Metcalfe. Hrají Sharon Stoneová, Billy Connolly aj. Hořká komedie o deprimovaném muži, který cestou napříč USA potká afektovanou bývalou barovou tanečnici.

Shrek. Rok výr. 2001, prem. 19. 7. 2001. Režie Andrew Adamson a Vicky Jensenová. Animovaná pohádková komedie o dobromyslném obrovi a krásné princezně.

Boys and Girls. Rok výr. 2000, prem. 26. 7. 2001. Režie Robert Iscove. Hrají Freddie Prinze, Jr., Claire Forlaniová aj. Romantická komedie o pomalém růstu milostného vztahu kalifornského mladého páru.

Téměř dokonale zločin. Pův. název The Gift. Rok výr. 2000, prem. 26. 7. 2001. Režie Sam Raimi. Hrají Cate Blanchettová, Giovanni Ribisi, Keanu Reeves aj. Fantastický thriller o jasnozřivé kartářce v městečku Brixton, GA.

15 minut. Rok výr. 2001, koprodukce s Německem, prem. 26. 7. 2001. Režie John Herzfeld. Hrají Robert De Niro, Edward Burns, Karel Roden aj. Český kriminálník přijel do New Yorku pro podíl z bankovní loupeže a vraždí po zjištění, že o něj přišel. Vynikající Rodenův herecký výkon. Název filmu inspirován výrokem Andyho Warhola o 15-minutové slávě.

Final Fantasy: Esence života. Pův. název Final Fantasy: The Spirits Within. Rok výr. 2001, prem. 2. 8. 2001. Režie Hironobu Sakaguchi. Animovaný akční sci-fi. Originální experiment, živí herci nahrazení trojrozměrnou počítačovou technologií a také lidské city simulovány počítačem. Boj lidí s invazí mimozemšťanů v roce 2065.

Malena. Rok výr. 2000, koprodukce s Itálií, prem. 2. 8. 2001. Režie Giuseppe Tornatore. Hrají Monica Bellucciová, Giuseppe Sulfaro aj. Melodram. příběh svůdné válečné vdovy na Sicílii na počátku války 1940.

Deník Bridget Jonesové. Rok výr. 2001, koprodukce s Francií a V. Británií, prem. 9. 8. 2001. Režie Sharon Maguireová a Cilla Wareová. Hrají Renée Zellwegerová, Colin Firth, Hugh Grant aj. Romantická komedie o londýnské staré panně a snobském právníkovi.

Dr. Dolittle 2. Rok výr. 2001, prem. 16. 8. 2001, dabováno česky. Režie Steve Carr a Douglas Smith. Hrají Eddie Murphy, Kristen Wilsonová aj. Rodinná komedie o dalších příbězích veterináře, který rozumí zvířecí řeči a chce zachránit les před dřevorubci.

Lara Croft: Tomb Raider. Rok výr. 2001, prem. 23. 8. 2001. Režie Simon West a Simon Crane. Hrají Angelina Jolieová, Jon Voight aj. Akční filmové zpracování populární počítačové hry, odehrává se v Benátkách a Kambodži.

Memento. Rok výr. 2000, prem. 30. 8. 2001. Režie Christopher Nolan. Hrají Guy Pearce, Carrie-Anne Mossová aj. Kriminální příběh muže se ztrátou paměti, experiment s důsledným obrácením filmového času.

Přestávka: Škola mimo provoz. Pův. název Recess: School's Out. Rok výr. 2000, prem. 30. 8. 2001, dabováno česky. Režie Chuck Sheetz a Paul Germain. Animovaný příběh o zločincích, kteří o prázdninách zřídili ve školní budově tajnou vědeckou základnu.

Příběh rytíře. Pův. název A Knight's Tale. Rok výr. 2001, prem. 30. 8. 2001. Režie Brian Helgeland a Allan Graf. Hrají Heath Ledger, Rufus Sewell, Shannyn Sossamonová aj. Romanticko-dobrodružný film o vítězství falešného rytíře na turnajích v Anglii kolem roku 1360.

Rychle a zběsile. Pův. název The Fast and the Furious. Rok výr. 2001, prem. 13. 9. 2001. Režie Rob Cohen a Mic Rodgers. Hrají Paul Walker, Vin Diesel, Michelle Rodriguezová, Jordana Brewsterová aj. Akční krimi z prostředí nelegálních uličních závodů supersilných automobilů v Los Angeles.

Dracula 2000. Rok výr. 2000, prem. 20. 9. 2001. Režie Patrick Lussier a Jimmy Kaufman. Hrají Jonny Lee Miller, Justine Waddellová, Gerald Butler aj. Horor o působení legendárního upíra v New Orleansu.

SPUSA POŘÁDÁ LITERÁRNÍ SOUTĚŽ V ANGLICKÉM JAZYCE

Jednou z hlavních aktivit Vzdělávacího střediska SPUSA - neziskové organizace je literární soutěž v anglickém jazyce. Soutěž pořádáme každoročně již od roku 1995/96, kdy jsme ji převzali od nadace Prognosis Foundation.

Velice si vážíme štědrých sponzorských darů od nejrůznějších organizací. To nám umožňuje, aby ceny pro vítěze byly opravdu atraktivní a přínosné pro další studium angličtiny zúčastněných. Mezi hlavní ceny patří měsíční kurzy angličtiny v Anglii, účast na Prague Summer Seminars (Univerzita Karlova v Praze), dále pak knihy, slovníky, psací potřeby atd.

Základní myšlenka je velice jednoduchá. Každý rok vyberou lektori ve SPUSA jedno téma a na studentech je, nechat se unést svou tvůrčí fantazií. Jde o to, vytvořit dílo nějakým způsobem související s daným tématem. Studenti jsou rozděleni do tří kategorií : I. Kategorie 9-15 let, II. Kategorie 16-18 let a III. Kategorie 19-26 let. Témata soutěže byla doposud následující:

1995/1996 SUCCESS	1998/1999 LIFE UNDERGROUND
1996/1997 TIME	1999/2000 LOOKING THROUGH THE MIRROR
1997/1998 GAMES PEOPLE PLAY	2000/2001 ROADS

V listopadu se obvykle rozhoduje o tématu hlasováním. Poté začínáme rozesílat informační letáky o soutěži všem základním, středním a vysokým školám v České a Slovenské republice, tak aby byly o soutěži informovány začátkem nového roku.

Vždy se snažíme co nejvíce zdůraznit, aby se tvůrci cítili naprosto svobodní a neomezení ve zpracování tématu. Tvůrčí představitost a fantazie nemá hranic. Vítejte eseje, krátké povídky, básně....dokonce jsme obdrželi i filmový scénář. Na studenty máme jediný požadavek, respektovat limit počtu slov. Více podrobností najdete v informačním letáku.

Po odeslání hotových děl na adresu Vzdělávacího střediska SPUSA, začíná pro naše lektory "čtecí martyrium". Každá práce je třikrát pečlivě přečtena a to vždy jiným o-kem. Autoři prací, které se nejvíce líbily, jsou pozváni do druhého kola soutěže. To se odehrává ve Vzdělávacím středisku SPUSA a úkolem je napsat pár krátkých esejů. Dále tyto práce putují do rukou naší odborné poroty, která rozhoduje o vítězných dílech v jednotlivých kategoriích. Vítězové jsou pozváni na slavnostní předání cen do budovy RÁDIA SVOBODNÁ EVROPA / RÁDIA SVOBODA.

Vedoucí lektorů ve Vzdělávacím středisku SPUSA, **Neil Cairns**, bude obcházet školy v Praze s informační přednáškou o literární soutěži, jak pro studenty, tak pro učitele.

V případě vašeho zájmu o tuto přednášku (trvá přibližně dvě hodiny a je zdarma), kontaktujte prosím naše Vzdělávací středisko SPUSA.

Těšíme se na vás.

PILOT COURSES AT ELEMENTARY AND PRE-INTERMEDIATE LEVEL IN CO-OPERATION WITH LONGMAN PUBLISHERS

These courses follow on from our successful experimental course of last year with the Cutting Edge textbook for intermediate-level students. This coursebook employs a task-based approach with a strong focus on authentic communication and a more supportive role for grammar and has proved popular with teachers and students alike.

Longman has recently published an elementary and pre-intermediate version of Cutting Edge and we are interested to see if this approach can work even at these lower levels. Longman will be providing the books and we will be working in co-operation with them to find out what students think of the material. The course will be a little bit cheaper than standard courses.

We can accept a maximum of eight students per group. (?)

EXPERIMENTÁLNÍ KURZY ÚROVEŇ ZAČÁTEČNÍCI a MÍRNĚ POKROČILÍ VE SPOLUPRÁCI S NAKLADATELSTVÍM LONGMAN

Tyto kurzy budou navazovat na úspěšný experimentální kurz z minulého roku, který sledoval vynikající učebnici Cutting Edge pro pokročilé studenty. Tento kurz využívá metody task-based approach, která dává velký důraz na komunikaci. Když říkáme komunikace, máme na mysli mluvení s ostatními (a psaní) s cílem splnit daný úkol (task). Řešení praktických problémů, dosažení dohody, vyprávění příběhů apod. To ovšem neznamená naprosté vyloučení jazykových cvičení. Je samozřejmě nutné věnovat se gramatice a slovní zásobě a to také bude součástí kurzu. Rozdíl spočívá v tom, že podstatou je používání jazyka a ne jenom učení se o něm. Věříme, že taková práce s jazykem rozšiřuje vědomosti, a chceme našim studentům poskytovat příležitost, aby si to ověřili.

Nakladatelství Longman nedávno vydalo učebnice Cutting Edge i v úrovních pro začátečníky a mírně pokročilé. Zajímá nás, jestli tato učební metoda bude úspěšná i mezi těmito nižšími úrovněmi. Nakladatelství Longman poskytne do kurzů učebnice Cutting Edge a Vzdělávací středisko SPUSA na druhé straně bude zkoumat, co si o těchto studijních materiálech myslí naši studenti. Tento kurz bude levnější než standardní kurzy.

Maximální počet studentů ve skupině je 8. (?)

SEMINARS & COURSES for Czech Teachers of English SPUSA EDUCATION CENTER, Autumn 2001

Pořádáme cyklus seminářů, určených zejména českým učitelům anglického jazyka. Cílem těchto seminářů je nabídnout možnost prohloubení jejich profesních znalostí. Zvolený okruh témat je následující: English around the world - Life in Britain, Linguistic variety in Britain, English as an Imperial Language, Varieties of English: Canadian, Varieties of English: American, Writing in English, Conversation for Czech teachers of English, Short stories in English, American history: The American Revolution.

ENGLISH AROUND THE WORLD

**A series of five seminars on language and culture Once a month on
Wednesdays, 14:30 - 16:00 (Sept. 26, Oct. 17, Nov. 14, Dec. 12, Jan. 16)**

600 crowns

1. Life in Britain

In this lecture we will be looking at cultural variety in Britain - a subject often overlooked due to the predominance of England. What makes the Welsh and the Scots different from the English? In what way do people display their regional identities? We will attempt to answer these questions by looking at a wide range of subjects, including law, religion, food & drink, sport and others.

2. Linguistic variety in Britain

This seminar is also devoted to the theme of variety, but we shall be concentrating here on language questions. Specifically, where did "Standard English" come from and why is it held in greater esteem than other regional dialects? What are the social consequences of belonging to regional dialect-groups? We shall hope to answer some of these questions with specific reference to Scottish speech. We will also, for the sake of comparison, look briefly at the problem of standard vs. non-standard forms in Czech.

3. English as an Imperial Language

The English language's incredible rise to world prominence cannot be understood without reference to the spread of the British Empire. The aim of this seminar is to show how the forces of empire-building and mass migration shaped the English that we hear today in America, Africa and Asia.

4. Varieties of English: Canadian

This lecture will examine Canada as a multi-cultural, bilingual society. What are the effects of Canada's native and francophone cultures upon spoken language? How is Canada affected by its large neighbor to the south, the United States?

5. Varieties of English: American

The United States, making up the largest English-speaking population in the world, is home to a wide variety of regional dialects. Meanwhile, Spanish-spea-

kers are steadily increasing in number, with other ethnic groups also maintaining their language despite the dominance of English. English, which already has the largest vocabulary of any language, seems to have an infinite capacity to absorb words from other languages. What effect, then, has the American melting pot had on English?

AMERICAN HISTORY: THE AMERICAN REVOLUTION

**Once a month on Tuesdays, 14:30 - 16:00
(Oct. 2, Nov. 6, Dec. 4, Jan. 8)**

480 crowns

Follow along as patriots such as Jefferson, Washington, and Adams lead the colonies to independence. This four part series examines the revolution from its roots to its amazing climax and beyond. Discover the truth behind the legends. Where was Paul Revere going in the middle of the night? Why did Nathan Hale regret having but one life to give for his country? Why had John Paul Jones not yet begun to fight? Who were "We the People"? Did Washington really pad his expense account? The answers to all these questions and more are awaiting you in these exciting seminars.

Part One: Prelude to Rebellion

This seminar covers the early colonial period up to the start of hostilities. The French and Indian War (The Seven Year@s War in Europe) and the British attempts to tax the colonies will be discussed, along with an examination of the political, cultural, and economic aspects of the colonies and how they were tied to Great Britain.

Part Two: "The Shot Heard @Round the World"

The story of the early days of the revolution, as the colonists struggle against the military might of the British Empire. Among the subjects explored are the Declaration of Independence, the colonies' ability to put together a cohesive government, and the sometimes disastrous strategy of the Continental Army@s Commander-in-Chief, George Washington.

Part Three: A World War

Part Three continues the story of the conflict as it grows beyond the borders of North America. Follow the events as the desire for revenge against the British bring France and Spain into the fight. The impact of foreign military and financial aid will be discussed, as well as the war@s effect on non-combatants in both England and America.

Part Four: An Incredible Victory

The last installment begins with the thrilling conclusion of the war, followed by a look at its aftermath. The Treaty of Paris, ending hostilities, will also be discussed, as well as the sordid controversy surrounding the Constitution, and the early struggles of the newly born United States of America.

Writing in English

Thursdays, 14:30 - 16:00, bi-weekly, October 4 through January 24

(8 sessions, 960 crowns)

Writing is often the weakest skill of English students, yet it seems to be becoming increasingly important for most people to be able to communicate in written form. This course will focus first of all on correct forms of correspondence, including level of language, and will branch out into other types of writing (reports, articles, stories, etc.), according to participants' interests.

Conversation for Czech Teachers of English (intermediate level)

**Wednesdays, 14:30 - 16:00, weekly,
September 26 through December 12**

(12 sessions, 1440 crowns)

This course is designed for Czech teachers of English who would like to improve their English speaking skills. Many of the topics to be discussed, along with the activities and the approaches used in generating conversation, will be easy for teachers to make use of in their own lessons.

Short Stories in English

**Tuesdays, 14:30 - 16:00, bi-weekly, October 2 through January 22
(8 sessions, 960 crowns)**

In this course students will take a close look at authentic short stories in English, some of which will be classics (Hemingway, Lawrence, Joyce, and Flannery O'Connor, for starters) and others more recent (A.S. Byatt, Jhumpa Lahiri). Participants will have the opportunity to suggest stories or authors for the group to examine and to try their hands at translating a story into English or writing their own.

SPOLEČNOST PŘÁTEL USA SOCIETY OF FRIENDS OF THE USA

Rytiřská 10, Praha 1, 110 00 Czech Republic

Tel.: +420-2-2421 0813, fax: +420-2-2421 5561

e-mail: spusa@mbox.cz, www.czechia.com/spusa

**Redakční uzávěrka 5 týdnů před koncem každého
čtvrtletí. 9.11.**